

Kunnanvaltuusto

Aika 13.04.2026 klo 17:00 - 17:05

Paikka Valtuustosali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 12	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 13	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 14	Käsittelyjärjestys	5
§ 15	Henkilöstöraportti 2025	6
§ 16	Talousarvio 2026, määrärahamuutos investointiosaan	8
§ 17	Hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2025	10
§ 18	Laaja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029	12

Kunnanvaltuusto

Aika 13.04.2026 klo 17:00 - 17:05

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Roininen Ilkka	puheenjohtaja	
	Kukkonen Eero	1. varapuheenjohtaja	
	Leppänen Jussi	2. varapuheenjohtaja	
	Föhr Tiina	jäsen	
	Heikkinen Kalle	jäsen	
	Korhonen Harri	jäsen	
	Koskelo Kirsi	jäsen	
	Kärkkäinen Maija	jäsen	
	Muukka Jukka	jäsen	
	Pursiainen Hannele	jäsen	
	Pursiainen Janne	jäsen	
	Tuovinen Timo	jäsen	
	Tuppurainen Hanne	jäsen	
	Tuppurainen Tarja	jäsen	
	Mustonen Mika	varajäsen	
Poissa	Karmitsa Anu		
Muu	Kärnä Mikko	kunnanjohtaja	
	Puustinen Maria	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja	
	Kainulainen Pentti	vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja	

Allekirjoitukset

	Ilkka Roininen puheenjohtaja	Maria Puustinen pöytäkirjanpitäjä
Käsitellyt asiat	12 - 18	
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.	
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu 13.4.2026	
	Hanne Tuppurainen pöytäkirjantarkastaja	Tarja Tuppurainen pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa www.rautavaara.fi.
14.04.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

kvalt 13.04.2026 § 12

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Hallintosäännön 108 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan teknisen kokouslaitteiston avulla tai aakkosjärjestyksessä nimenhuudolla. Tämän jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kutsu 13.4.2026 pidettävään kunnanvaltuuston kokoukseen ja esityslista liitteineen on julkaistu yleisessä tietoverkossa, luottamushenkilöiden verkkopalvelussa ja kunnanviraston ilmoitustaululla sekä toimitettu tieto julkaisusta sähköpostitse valtuutetuille 8.4.2026.

Ilmoitus kokouksesta on julkaistu paikallislehti Pitäjäläisessä 9.4.2026.

Hallintosäännön mukaisesti esteestä osallistua valtuuston kokoukseen ovat ilmoittaneet seuraavat valtuutetut ja varavaltuutetut:

- Anu Karmitsa

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön mukaisesti tähän kokoukseen on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- valtuutettu Anu Karmitsan tilalle Kansallisen Kokoomuksen ensimmäinen varavaltuutettu Mika Mustonen

Päätös

Kutsu valtuuston kokoukseen on toimitettu kuntalain ja hallintosäännön määräämällä tavalla ja paikalla oli enemmän kuin kaksi kolmasosaa valtuutetuista, joten puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

kvalt 13.04.2026 § 13

Pöytäkirja tarkastetaan mahdollisuuksien mukaan heti kokouksen jälkeen, kuitenkin viimeistään kokousta seuraavana arkipäivänä klo 13 hallintosihteerin työhuoneessa.

Pöytäkirjantarkastajiksi esitetään Hanne Tuppurainen ja Tarja Tuppurainen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Hanne Tuppurainen ja Tarja Tuppurainen.

Käsittelyjärjestys

kvalt 13.04.2026 § 14

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslistan mukaisena.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Yhteistyökomitea	§ 3	25.02.2026
Kunnanhallitus	§ 39	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 15	13.04.2026

Henkilöstöraportti 2025

Yhtkom 25.02.2026 § 3

Valmistelija hallintojohtaja Maria Puustinen

Henkilöstövoimavarojen tunteminen ja ennakointi on kuntien strategiatyötä ja tukee henkilöstöjohtamista. Tieto henkilöstövoimavaroista on perusta henkilöstösuunnittelulle palvelutarpeiden järjestämisessä ja niiden muuttuessa.

Henkilöstöraportti laaditaan kerran vuodessa. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajien (KT) suositus on, että henkilöstöraportti valmistellaan ja käsitellään samanaikaisesti kuin kunnan tilinpäätös.

Raportin avulla voidaan paremmin varautua muun muassa eläkepoistumiin, tukea henkilöstön ja työyhteisöjen kehittämistä, havaita kustannusten muutoksia ja verrata eri tunnuslukua aiempiin vuosiin.

Rautavaaran kunnan henkilöstöraportin tarkoituksena on toimia apuvälineenä henkilöstösuunnittelussa. Henkilöstöraportti antaa tietoa henkilöstömäärän kehityksestä, tukee kunnan henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstöä koskevien linjausten tekemistä. Raportti sisältää tunnuslukuja, joiden avulla voidaan paremmin hahmottaa henkilöstömäärää, toimintaa, tuloksia ja kustannuksia. Tarkoituksena on herätellä ajatuksia henkilöstön nykytilasta, tulevaisuuden tarpeista ja kehittämisalueista niin henkilöstön, esihenkilöiden kuin luottamushenkilöiden kesken.

Henkilöstöraportti tukee myös vuosittain yhteistoimintamenettelyssä laadittavan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman sisällön tuottamista.

Hallintosäännön 24 §:n 52 kohdan mukaan kunnanhallituksen tehtävänä on valmistella henkilöstöraportti. Raportti valmistellaan hallintopalveluissa.

Henkilöstöraportin tiedot ja tulokset käsitellään yhteistyökomiteassa.

Liitteet ja oheismateriaali Henkilöstöraportti 2025

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Hallintojohtaja Maria Puustinen

Päätösehdotus

Yhteistyökomitea päättää;
Merkitä tiedoksi henkilöstöraportin 2025 ja lähettää sen edelleen kunnanhallituksen hyväksyttäväksi.

Päätös

Yhteistyökomitea	§ 3	25.02.2026
Kunnanhallitus	§ 39	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 15	13.04.2026

Merkittiin tiedoksi ja yhteistyökomitea lähettää henkilöstöraportin 2025 edelleen kunnanhallituksen hyväksyttäväksi.

khall 07.04.2026 § 39

Valmistelija Hallintojohtaja Maria Puustinen

Liitteet ja oheismateriaali Henkilöstöraportti 2025

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus
Kunnanhallitus ehdottaa,
että kunnanvaltuusto merkitsee vuoden 2025 henkilöstöraportin tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin yksimielisesti.

kvalt 13.04.2026 § 15
41/01.00.02/2026

Liitteet ja oheismateriaali Henkilöstöraportti 2025

Vaikutusten arviointi -

Päätösehdotus
kunnanvaltuusto merkitsee vuoden 2025 henkilöstöraportin tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta	§ 18	11.02.2026
Kunnanhallitus	§ 41	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 16	13.04.2026

Talousarvio 2026, määrärahamuutos investointiosaan

Sivltk 11.02.2026 § 18

Valmistelija

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen
Päiväkodinjohtaja Marjaana Mikkonen

Rautavaaran kunnan talousarvion 2025 investointiosassa on varattu 12 000 euroa varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän hankintaan. Investointi on kustannuspaikalla 009363 Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän piti ottaa käyttöön vuoden 2025 aikana, mutta Rautavaaran kunnasta riippumattomista syistä järjestelmän käyttöönotto ja toimittaminen on viivästynyt vuoden 2026 puolelle.

Rautavaaran hyvinvointilautakunta on tehnyt päätöksen varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta (25.6.2025 § 61). Rautavaaran kunnan talousarvion 2025 on hyväksynyt kunnanvaltuusto (16.12.2024 § 39) ja talousarvion 2026 kunnanvaltuusto (15.12.2025 § 71).

Kuntalain (410/2015) 110 §:n 5 momentin mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Rautavaaran kunnan hallintosäännön (voim. 1.1.2026 alkaen) 92 §:n mukaan talousarvion muutoksista päättää valtuusto: "(t)alousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta."

Muutosesityksen vaikutus kokonaisinvestointimäärään nettokustannuksina nousee 830 000 eurosta 842 000 euroon.

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska asia koskee jo aiemmin päätettyä asiaa.

Esittelijä

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se esittäisi kunnanvaltuustolle määrärahamuutosta talousarvion 2026 investointiosaan niin, että varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän hankinta varataan vuoden 2026 talousarvion investointiosaan.

Sivistyslautakunta	§ 18	11.02.2026
Kunnanhallitus	§ 41	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 16	13.04.2026

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

khall 07.04.2026 § 41

Valmistelija Hallintojohtaja Maria Puustinen

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää

kunnanvaltuustolle määrärahamuutosta talousarvion 2026 investointiosaan niin, että varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän hankinta varataan vuoden 2026 talousarvion investointiosaan.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

kvalt 13.04.2026 § 16
250/02.02.00/2025

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi -

Päätösehdotus

kunnanvaltuusto hyväksyy määrärahamuutoksen talousarvion 2026 investointiosaan niin, että varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän hankinta varataan vuoden 2026 talousarvion investointiosaan.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta	§ 29	23.03.2026
Kunnanhallitus	§ 45	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 17	13.04.2026

Hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2025

Sivltk 23.03.2026 § 29

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian
Yhteisöpedagogiharjoittelija Elina Heikkinen
Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen

Kunnan lakisääteinen tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla (Kuntalaki 10.4.2015/410, 1 §). Kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 12 §). Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §).

Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuonna 2023 kuntien hyvinvointia ja terveyttä edistäviin tehtäviin eli kunnan hyte-työhön kuuluvat ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia ylläpitävät toimenpiteet.

Rautavaaran hyvinvointisuunnitelman vuosille 2021–2025 ovat hyväksyneet hyvinvointilautakunta (15.3.2023 § 12), kunnanhallitus (29.3.2023 § 36) ja kunnanvaltuusto (11.5.2023 § 16).

Rautavaaran hyvinvointisuunnitelmassa on neljä painopistettä:

- Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen
- Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö
- Mielekkään tekemisen mahdollistaminen
- Elämisen mahdollisuuksien parantaminen

Hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti pohjautuu valtuustokausittain tehtävään hyvinvoinnin vuosisuunnitelmaan. Vuosiraportti kokoaa yhteen erilaisia hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä indikaattoreita. Lisäksi raportissa kuvaillaan kunnan hyvinvoinnin tilannetta sanallisesti.

Liitteet ja oheismateriaali Hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2025

Vaikutusten arviointi Vaikutusten ennakoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska asia koskee toteutunutta toimintaa.

Esittelijä Rehtori-sivistysjohtaja Marianne Korkalainen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportin 2025 hyväksymistä.

Sivistyslautakunta	§ 29	23.03.2026
Kunnanhallitus	§ 45	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 17	13.04.2026

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian osallistui asian käsittelyyn etänä.

khall 07.04.2026 § 45

Valmistelija Hallintojohtaja Maria Puustinen

Liitteet ja oheismateriaali Hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2025

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportin 2025 hyväksymistä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

kvalt 13.04.2026 § 17

Liitteet ja oheismateriaali Hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2025

Vaikutusten arviointi -

Päätösehdotus

kunnanvaltuusto hyväksyy hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportin 2025.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta	§ 30	23.03.2026
Kunnanhallitus	§ 46	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 18	13.04.2026

Laaja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Sivltk 23.03.2026 § 30

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte-työ) on kunnan lakisääteinen tehtävä. Sen tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta.

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 §:n mukaan kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Tehtyä hyte-työtä ja sen tuloksia raportoidaan kunnanvaltuustolle valtuustokauden lopuksi hyvinvointikertomuksen muodossa. Hyvinvointikertomuksen perusteella tehdään uusi suunnitelma tulevalle valtuustokaudelle.

Hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2029 on työstetty HYTE-työryhmässä, vanhus- ja vammaisneuvostolle järjestetyssä tapaamisessa, nuorisovaltuustolle järjestetyssä tapaamisessa, viranhaltijoiden kesken ja valtuutetuille järjestetyssä seminaarissa.

Suunnitelman valmistelussa on otettu huomioon edellisen valtuustokauden hyvinvointikertomuksen tuloksia ja hyvinvointisuunnitelman painopistealueet ovat:

1. Terveellisten elintapojen ja turvallisuuden vahvistaminen
2. Mielen hyvinvoinnin, luontosuhteen ja vanhemmuuden tukeminen
3. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen
4. Työllisyyden ja elinvoimaisuuden kehittäminen

Liitteet ja oheismateriaali Laaja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Vaikutusten arviointi Vaikutusten ennakoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska asia koskee toiminnan suunnittelua.

Esittelijä Rehtori-sivistysjohtaja Marianne Korkalainen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 hyväksymistä.

Sivistyslautakunta	§ 30	23.03.2026
Kunnanhallitus	§ 46	07.04.2026
Kunnanvaltuusto	§ 18	13.04.2026

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta haluaa korostaa ikäihmisten yksinäisyyden ehkäisyyn liittyvien toimenpiteiden ja niihin liittyvän viestinnän merkitystä.

Hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian osallistui asian käsittelyyn etänä.

khall 07.04.2026 § 46

Valmistelija Hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian

Liitteet ja oheismateriaali Laaja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa
kunnanvaltuustolle hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 hyväksymistä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

kvalt 13.04.2026 § 18
90/00.01.02/2026

Liitteet ja oheismateriaali Laaja hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Vaikutusten arviointi -

Päätösehdotus

kunnanvaltuusto hyväksyy hyvinvointisuunnitelman 2026-2029.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 12, § 13, § 14, § 15**Muutoksenhakukielto**

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 16, § 17, § 18**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Ensisijaisesti tulisi käyttää hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen voi tehdä myös postitse:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuimaksulaissa (1455/2015) säädetään.